

SPIS TREŚCI

Przedmowa	9
-----------------	---

I

TEORIA I METODA W BIOLOGII EWOLUCYJNEJ

Wstęp	15
Główne idee ewolucyjne nowożytnej wiedzy biologicznej. Zarys analizy historyczno-metodologicznej	25
Galileusz nauk biologicznych	47
Abstrakcja i idealizacja w biologii	67
Konstrukcja praw idealizacyjnych w biologii	77
Lamarck i Darwin. U podstaw idei ewolucji	91
Pojęcie przystosowania populacji. Próba formalnej eksplikacji	119
Dwa obrazy ewolucji w teorii Darwina	131
O wielopoziomowych teoriach naukowych	149
Dlaczego neutralistyczna teoria ewolucji molekularnej Motoo Kimury jest niedarwinowską teorią ewolucji? Próba argumentacji metodologicznej	175
Różnorodność i zmienność. Status pojęciowy oraz zastosowania w biologii ewolucyjnej	191
Ewolucja a epigenеза	207
Zagadnienie ewolucji układów ekologicznych	237

Główne koncepcje badań wpływu stresu na rośliny	249
Problemy metodologiczne i metodyczne w badaniach nad wpływem stresu na rośliny	271
Teoretyczne przesłanki biologii molekularnej. Szkic metodologiczny	287
Założenia metodologiczne koncepcji antropologii Jana Czekanowskiego	305
Dwa wieki teorii ewolucji	315
O statusie poznawczym uniwersalnej koncepcji gatunku	325

II

BIOLOGIA WOBEC HUMANISTYKI

Wstęp	331
U źródeł paradygmatu i megaparadygmatu ewolucyjnego	339
Paradygmat Darwinowski a psychologiczne koncepcje zachowania	349
Ekologia a filozofia. Od ekologii jako nauki biologicznej do ekologii jako wiedzy humanistycznej	367
Próba modelu badań antropologicznych. Co łączy, a co dzieli antropologię fizyczną i kulturową?	413
O granicach analogii między antropologią fizyczną a kulturową. Szkic raczej heurystyczny niż polemiczny	441
Czynnik społeczno-kulturowy w biologicznym obrazie ewolucji gatunku ludzkiego	459
Struktura biosfery a rozwój cywilizacji. Szkic ekofilozoficzny	475
U źródeł myślenia socjobiologicznego	497
Socjobiologiczne ujęcie natury ludzkiej. Między nauką a antropologią filozoficzną	503
O potrzebie filozofii w kształceniu nauczycieli przyrody	517

III

PROBLEMY FILOZOFII BIOLOGII

Wstęp	527
Dwieście lat idei ewolucji w biologii: Lamarck – Darwin – Wallace	533
Ewoluuujące umysły. Koncepcje, hipotezy, argumenty empiryczne	557
Problem tak zwanej celowości w biologii	591
Adaptacja, uczenie się, praktyka. Próby zastosowań adaptacyjnego aparatu pojęciowego	597
O kryterium postępu w biologii	605
Kilka uwag w sporze ewolucjonizmu z „naukowym kreacjonizmem” w związku z książką K. Jodkowskiego <i>Metodologiczne aspekty kontrowersji ewolucjonizm – kreacjonizm</i>	609
Człowiek bez Innych. Idea „pustki” gatunkowej w parafrazie teorii ewolucji	623
Uczłowieczenie a kategorie rozwoju biologicznego	639
Metodologiczna funkcja hipotez w nauce XX wieku a własności wiedzy naukowej	645